

bb 65. tizenöt éves az emberi jogok deklarációja - ünnepi ülés a jogászházban

t bc/tm vm sr

1963. december 9.

az emberi jogok deklarációja elfogadásának 15. évfordulója alkalmából a magyar ensz társaság, a magyar nők országos tanácsa, a magyar jogász szövetség hétfőn este ünnepi ülést rendezett a jogászházban. az ülésen résztvett komját aladárné, a magyar ensz társaság főtitkára, erdei lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke, dr. benedek jenő, a magyar jogász szövetség főtitkára is.

komját aladárné megnyitó szavai után dr. pap tiber egyetemi tanár tartott ünnepi beszédet.

a történelmi előzmények ismertetése után méltatta annak jelentőségét, hogy 1948 december 10-én az egyesült nemzetek szervezetének közgyűlése elfogadta az emberi jogok egyetemes deklarációját. a továbbiakban rámutatott; hazánkban maradéktalanul érvényesülnek az emberi jogok. a politikai jogokkal kapcsolatban köztudott, hogy a szocialista állami és társadalmi rend az, amely a legszélesebb demokratikus alapokon biztosítja az állampolgárok részvételét a közügyek intézésében. a szocialista államnak az emberi jogok biztosításában elért eredményei szembeűnően nyilvánulnak meg a gazdasági, a szociális, a kulturális jogok terén is. ugyanigy egységben jelentkezik alkotmányunkban a jog és a jog biztosítóka a pihenéshez, az üdüléshez, a dolgozók művelődéséhez, s az egészségvédelmükre irányuló jog esetében is. kiemelte azoknak az intézkedéseknek a jelentőségét, amelyek hazánkban a családdal, az anyasággal, a gyermekkorral kapcsolatosak.

az előadó kifejtette, hogy a deklaráció meghozatalát követően több olyan egyezmény született az emberi jogok nemzetközi szabályozására, amelyek a nyilatkozatból indulnak ki, s egy-egy konkrét részterületen tűzik ki feladatuk az emberi jogok és szabadságok hatékonyabb nemzetközi védelmének előmozdítását.

befejezésül hangsúlyozta: az emberi jogok egyetemes nyilatkozata előremutató hatást gyakorolt az emberi jogok védelmének elmélyítésére és általánossá válására. a demokratikus erőknek, mindenekelőtt a szocialista országoknak feladatához tartozik az is, hogy erőfeszítéseiket nem kimélve olyan további okmányok elfogadásának elérésén munkálkodjanak, amelyek előmozditják teljessé tételét, egyre szélesebbkörű érvényesülését./mti/

- . -

20.15

- 28 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 180 100, 200 100

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti bel földi hírek

1963. december 10.

traviata,, a ,,pillangókisasszony,, bartók: ,,concerto,, - ja, lajtai lajos szerzői estjének műsora, ines taddio legnépszerűbb számai az új hanglezefelvételeken

i ol vm

1963. december 10.

a hanglezefgyártó vállalat még karácsony előtt három mikrolemezen kiadja verdi traviata című operáját. az állami operaház zenekarát lamberto gardelli vezényli, a főbb szerepeket déry gabriella, ilosfalvy róbert és palócz lászló énekli. - a decemberi új felvételek között szerepel továbbá bartók concerto-ja az állami hangversenyzenekar előadásában, ferencsik jános vezényletével. puccini pillangókisasszony című operájának legszebb részleteiből többek között orosz julia és ilosfalvy róbert tolmácsolásában készült hanglezef.

a budapesten nagy sikerrel szerepelt ines taddio olasz táncdalénekesnő 12 legnépszerűbb számát is mikrolemezeze vették, köztük a ,,renato,, és a ,,zwei kleine italiener,, című dalokat. a lemez árusítását még az ünnepek előtt megkezdik.

karácsony és szilveszter között kerülnek a boltokba azok a mikrolemezek, amelyeket lajtai lajos szerzői estjének műsoráról készítettek. a népszerű dalokat honthy hanna és több más neves művész adja elő./mti/

- . -

- 1 -

bb 2. a karácsonyra rendelt szaloncukor utolsó tételét is átadta a kereskedelemnek az édesipar - jó ellátás a „beigli-kellékekből,,

i tó/gg/m/vg

1963. december 10.

a múlt évben értékesített 323 vagonnal szemben az idén 350 vagon szaloncukrot rendelt a kereskedelem az édesipartól. az ígéretéhez híven, december 10-ig a megrendelt mennyiség tételét is átadta a kereskedelemnek. összességében az elmúlt évi 1333 vagon helyett az idén az év utolsó negyedében 1468 vagon édesség kerül forgalomba, s ez a mennyiség kielégítő ellátást biztosít.

egyéb fontos karácsonyi cikkekből is jó ellátásra számíthatunk. a legkeresettebbek ilyenkor a „beigli-kellékek,, dióból a múlt évéhez hasonló, kielégítő lesz az ellátás, mákból, 182 vagon máris a boltokban van, biztosított az utánpótlás is. ezeken kívül öt vagon külföldi mandulabelet, husz vagon olasz gesztenyét és tíz vagon egyiptomi földi mogorót is kaptak a boltok. /mti/

...-

bb 3. mit iszunk az ünnepeken? - több lesz a pezsgő, a „konty alá való,, édes bor - rizling-szilvánival, debrői hárslevelűvel bővül a választék

i kz/m/ká

1963. december 10.

közeledik a karácsony, s az évvégi áldomások ideje. a boripari tröszt üzemei teljes kapacitással dolgoznak azon, hogy az ünnepi jó hangulathoz ital is legyen elegendő. a pincékből és a palackozókból szinte naponta új, nagy szállítmányok indulnak utba az ország minden vidékére. kimért - hordós - borból az év utolsó negyedében kereken 200.000 hektóliter áll rendelkezésre 30.000 hektóliterrel több, mint tavaly. ezen belül a minőségi áru csaknem 6.000 hektóliterrel több. a forgalomban lévő több mint 100 fajta palackos borból együttesen mintegy fél millió palackkal többet készítenek az állami palackozó üzemek, mint az elmúlt év utolsó negyedében. a közönség kívánságának megfelelően elsősorban a kis palackok számát növelték. fél literesből fél millióval két decis palackból pedig 3 millióval több készül a negyedik negyedévben. az utóbbi éppen duplája az előző évinek. habzó borból a múlt évivel azonos mennyiségű, pezsgőből pedig 20.000 üveggel több készül és kerül majd forgalomba. megjelenik az üzletekben néhány közkedvelt, de még az előző évben is hiánycikknek számító borfajta. kapható lesz többek között a kitűnő rizling-szilváni, debrői hárslevelű, az eddigénél lényegesen több zöldszilváni, tokaji aszu és édes szomorodni, valamint tokaji édes furmint kerül az üzletekbe, s így az idén már ezekből az édeskés, „konty alá való,, - borokból sem lesz hiány. a piac, mint a boripari tröszt illetékes munkatársai elmondták száz százalékosan telített. mindenki ízlésének, igényének megfelelő mennyiségben vásárolhat a múlt évinél nagyobb választékban árusított borokból. /mti/

...-
- 2 -

le

bb 4. tovább fejlődik budapest zöldegeskertje

vid j vm ká

1963. december 10.

pest megye termelészövetkezetei ez évben 22.070 holdat öntöztek, s ebből 11.023 holdon termeltek zöldegféléket, elsősorban a főváros részére. a jövő évben több mint 30 millió forintos beruházásból 20 termelészövetkezet kap öntözőberendezést. ezen a helyen nagyszabású munkálatok kezdődnek. alsónémedi környékén, a duna-tisza csatornából táplálkozó, ugynevezett 10-es öntözőfürt segítségével 1.781 holdas öntözőgazdaságot létesítenek.

természetátalakító munka kezdődik tápióság környékén is. a község mellett mintegy 3 millió forintos költséggel víztározót építenek. az összegyűjtött 1.7 millió köbméter vízzel zöldegféléket, gyümölcsöt és szántóföldi növényeket öntöznek. a szentendrei szigetén ugyancsak építkeznek. itt mintegy 7.000 holdnyi terület öntözése a végső cél.

a tervek megvalósulása elsősorban budapest ellátása szempontjából jelentős. a jövő évben már 12.000 holdon termelnek zöldegféléket és mintegy 2.000 holdon gyümölcsöt, öntözéssel módszerrel. /mti/

...-

bb 5. klemperer önéletrajza, bartók-partitúrák, weiner negyedik divertimentója a zeneműkiadó vállalat decemberi tervében

i ol/gk vm fm

1963. december 10.

a zeneműkiadó vállalat gondozásában „emlékeim,, címmel még az idén megjelenik klemperer, a világhírű karmester önéletrajza. rövidesen a zeneműboltokba kerül a beethoven-és a mozart-album, valamint a „szerenádok gyűjteménye,,.

a mai magyar szerzők sorozatban „az ifjú bartók,, címmel kiadják a szerző eddig meg nem jelent ifjúkori dalainak és a kossuth-szimfóniának partitúráját. az utóbbi szimfóniát első alkalommal richter jános, a világhírű magyar karmester vezényletével 1903-ban adták elő manchesterben. újra kiadják farkas ferenc „cantus panonicus,, című művének partitúráját is, amelyet a szerző jános panonius: cantata ex carminibus című művének szövegére alkotott. decemberben jelenik meg weiner: negyedik divertimento, maros rudolf: vonósnégyes, minály andrás: józsef attila öt dala, ránkai: don quijote és dulcinea című művének kispartitúrája. /mti/

...-

- 3 -

le

bb 6. a világirodalom kiváló alkotásai a téli könyvvásáron

i bi/tr/m/fm

1963. december 10.

a téli könyvvásáron az élő és a klasszikus világirodalom sok kiváló alkotásával találkozhatnak az olvasók. az európa könyvkiadó ujdonságai közül a mai szovjet irodalmat csingiz ujtmatov: életveszélyben című kisregény-gyűjteménye és jurij andarjev: csend című regénye képviseli. nagy érdeklődésre számot tartó angol író az ajtó kulcsa című regénye, egy nottinghami munkásgyerekek élettörténete. a századunk osztrák lírája és garcia lorca válogatott műveinek gyűjteménye a világirodalom remekműveit köti csokorba.

az európa könyvkiadó további érdekes ujdonságai: muraszaki: genzsi története, a klasszikus japán irodalom egyik fő műve: umberto saba olasz költő sóvárgás című kötete, a római költők antológiája, részben már régóta ismert, részben eddig alig ismert latin költők műveinek gyűjteménye, puskin: anyeginjének új kiadása áprily lajos fordításában, valamint victor hugo: a párizsi notre dame, edmond rostand: cyrano és thomas mann: a varázshegy című műveinek új kiadása.

a helikon könyvkiadó morus tamás utópiáját kardos tiberius tolmácsolásában jelentette meg. a téli könyvvásár egyik legérdekesebb műve a helikon könyvkiadó újabb ókori tárgy gyűjteménye. az agyagtáblák üzenete, amely akkád és sumir verseket tartalmaz. új kiadásban jelent meg a kiadónál flaubert:bovarynéja és shelley költeményeinek válogatott gyűjteménye. /mti/

bb 7. jég alatti halászat szarvason

vid/j/m/ká

1963. december 10.

szarvasról, a holt-kőrös partján fekvő kisérleti halastavakból decemberben 40.000 kiló halat szállítanak kül- és belföldi megrendelésre. a halértékesítő vállalat 1-2 kiló elsőosztályú pontyokat rendelt. a szarvasi halastavak a nagy hidegben befagytak, de az erős jégpáncél megbírja az embereket, a halászatot nem kellett abbahagyni. a halászok lékeket vágtak, s jég alatt húzzák a hálót. a jég alatti halászat igen eredményes, úgyhogy decemberi szállítási tervet hiány nélkül teljesíteni tudják. /mti/

le

20.08 nj

- 4 -

bb. 8. több mint félszáz nagy összegű beruházás 1964-ben - a legfontosabb fejlesztési feladatok megoldására összpontosítja a főváros a beruházási kereteket

i/-zs/lk/a/zs

1963. december 10.

a fővárosi tanács a jövő évben 3,7 milliárd forintot költ beruházásokra és felújításokra. az összeg jelentős hányadát az úgynevezett értékhatáron felüli, nagyobb beruházások végrehajtására, a legfőbb fejlesztési feladatok megoldására összpontosítják. az előirányzatok szerint 1964-ben több mint félszáz fontosabb beruházáson dolgoznak a tanácsi építők, a közszolgáltatások, a közlekedés és a többi ágazat szakemberei.

az egészségügyi intézmények hálózatának bővítésére például a költségvetési kereteken kívül 18 millió forint népgazdasági és 20 millió forint községfejlesztési beruházási nitelt biztosítanak. csaknem 12 millió forint juttatnak a 22. kerületi szakorvosi rendelőintézet építésére, s a programban szerepel többek között az apáthy istván kórház bővítésének befejezése, az újpesti árpád-kórház fűtésének korszerűsítése, továbbá a 6. és a 17. kerületi 40-40 személyes bölcsőde építése.

az oktatásügy nagyobb beruházásai között elsősorban a külső kerületekben tervezett új iskolák építése kapott helyet. 1964 őszén a tervek szerint elkészül kispesten a vörös október utcai a 20. kerületben a nyír utcai új általános iskola, óbudán pedig a csillaghegyen a dózsa görög uti, továbbá a bécsi uti lakótelep 12-12 tantermes új iskola nyitja meg kapuit.

jövőre megkezdik a nagy-felszíni vízkivételi mű második ütemének építését és hozzáfognak a hármas főnyomócső-rendszer második ágának kiépítéséhez is. jelentős tétellel szerepel a beruházási programban a vízvezeték-hálózat bővítése - a vízcsövek hossza előreláthatólag 1964-ben 72 kilométerrel nő - és az új fogyasztók bekapcsolása a hálózatba.

a közlekedési igazgatóság többek között a 11. kerület etele ut átépítésére, a zuglói nagy lajos király uti vágányépítésre és a 11. kerület prielle kornélia utcai taxi-tároló beruházására fordít nagy összegeket. befejezik a döbrentei téri és a mórlicz zsigmond körtéri áramátalakító építését is. /mti/

8.30/a

9.54

ME

- 5 -

bb 9. „kecskeméti nap,, a rádióban

i s/tm-lm fm

1963. december 10.

a magyar rádió közkedvelt adásai az ugynevezett város-
műsorok, amelyek az ország egy-egy városának nevezetességeit,
műemlékeit, kulturális és ipari intézményeit, valamint lakóinak
életét mutatják be. a rádió riporterei december 13-án, pénteken
kecskemétre látogatnak, ahonnan mintegy hatórás műsort sugározzak
a kossuth adón. a „kecskeméti nap,, adása már a hajnali
órákban - öt órakor - kezdődik.

a riporterral és a helyi idegenforgalmi hivatal kísérelével
„végigjárhatja,, a hallgató a város utcáit, történelmi és műve-
szettörténelmi nevezetességeit, majd a magyar írók kecskeméti
szóló írásai hangzanak el. ellátogat a mikrofon az 50 éves kecs-
keméti művésztelpra is, hogy bemutassa az ott dolgozó festőket,
szobrászokat és grafikusokat.

az aranyhomok szállodai étteremből népzenei közvetítének.
megismerkedhetünk a kecskeméti fiatalokkal is, akik munkájukról,
életükről, terveikről beszélnek. ellátogatnak a riporterek az
ének-zenei általános iskolába, amely az első ilyen jellegű iskola
volt az országban. betekintheznek a hallgatók a gyárakba és a
város közügyeit intéző hivatalokba is.

befejezésül a kecskeméti katona józsef színház előadásá-
ban priestley „mr. kettle és mrs. moon botrányos esete,, című
vígjátékát közvetítik.

a petőfi-adón a kecskeméti kórus hangversenyét, majd az
iparitanulók irodalmi színpadának előadását sugározzák./mti/
--

bb 10. dunaujvárosban lenin-émlékművet, a budai várpalotában
34 új szobrot állítanak fel - képzőművészeti alkotások készülnek
középvületek díszítésére

i tf/gk-lm fm

1963. december 10.

számos jelentős képző- és iparművészeti alkotás készül el
még ebben az évben, amelyek fővárosi és vidéki középvületeket
díszítenek majd.

a képzőművészeti alap megbízásából neves művészek dolgoz-
nak többek között az épülő új salgótarjáni szálloda külső és belső
díszítőelemeinek tervezésén és kivitelezésén.
/folyt.köv./

- 6 -

9.05/a

KE

bb 10. /dunaujvárosban...1.folyt./-lm

a bányahelyiségben már elhelyezték csuhány kálmán „énekek éneke,,
című színes kerámia faliképét. a bejárati előcsarnokba makrisz
zizi mintegy 27 négyzetméteres mozaik-kompozíciója kerül, a mű-
vészi üvegablakokat szinte gábor tervezi. vilt tiber alkotásának,
egy 10 négyzetméteres dekoratív lemez-domborműnek az emeleti
fordulónál lesz a helye. burkolati kerámiát és faliképet tervezett
csekovszky árpád. a bár eszpresszó részében modern térelválasztó
nics építését kezdték meg eri barna tervei alapján.

a miskolci nehézipari műszaki egyetem műhelycsarnokának
burkolatát impozáns körplasztikával, belső falait színes kerámia-
burkolattal díszítik. megtervezésükre kerényi jeno, illetve
csekovszky árpád kapott megbízást. a b/7-es épületre kerülő hom-
lokzati plasztika kivitelezése a meghívásos pályázatra beérkező
legjobb terv alapján történik. a tervezésre felkért művészek:
makrisz agamemnon, somogyi józsef, vilt tiber, tar istván és
kalló viktor. a tanácsterem nátsó falán nagyméretű gobelint helyez-
nek el. elkészítésére szintén meghívásos pályázatot hirdettek,
amelyen csuhány kálmán, nagy gy. margit, bán
istván, makrisz zizi és pekary istván vesz részt. már megkezdték
az étterem hatalmas mozaikképének kirakását. az „acczonyok,,
című sokfigurás alkotás tervét barcsay jeno festőművész dolgozta ki.
ezenkívül számos mű tervezése van folyamatban. egyebek között
egy előadótermi ólombombormű-kompozíción hincz gyula, az emeleti
étterem fa-domborművén bánya józsef, a kollégium előcsarnokának
porcelán-kerámián osernus tiber dolgozik.

a képzőművészeti alapnál már összeállították a beérkezett
igények alapján az 1964. évi munkatervet. a következő esztendőben
megszépít a dunaujvárosi párt- és tanácsház. összesen nyolc pályá-
zatot írtak ki belső és külső díszítőelemek tervezésére. az épü-
let előtt lenin-émlékművet állítanak fel. ezenkívül figurális
szökőkutatót építenek és szobrot helyeznek el a téren. az előcsarno-
kot dombormű díszíti majd, a házasságkötő terem művészi üvegablakokat
kap, a tanácsterembe gobelinek, új szőnyegek és függönyök kerülnek.

a főváros egyik kulturális központja, az újjáépülő fészkek-
klub is sok új képzőművészeti alkotással gazdagodik. elkészítésükre
hat nyilvános pályázatot hirdettek.

a budai várpalota helyreállítására előirányzott több mint
40 millió forintból jelentős összegeket fordítanak a művészi külső
kialakítására. a duna-parti homlokzaton 22, a várudvaron 12 új
szobrot állítanak fel. a várba költöző kiállítási intézmények - a
nemzeti galéria és a budapesti történelmi múzeum - helyiségeit
figurális és dekoratív stukkók, márványintarziák, továbbá gobelinek
díszítik majd./mti/
--

9.15/a

9.15/a

KE

- 7 -

bb. 11. befejeződött a központi orvostudományi kutató intézet építése

i/sb/lk/a/vg

1963. december 10.

a 21-es építőipari vállalat dolgozói befejezték a magyar egészségügy fontos új állomshelyének, a központi orvostudományi kutató intézetnek az építését. az új intézet tizemeletes toronyházának műszaki érdekessége, hogy a tervezők és az építők rendkívül sok új épületszerkezetet és anyagot használtak fel. többek között az országban először alumíniumkeretbe foglalt színes üvegfalból építették fel a toronyház oldalait. az ablakok mozgására újfajta mechanikus gépezetet szereltek fel, s különleges szigetelőanyagokkal párnázták ki az üvegfalat. így végreeredményben több mint tíz fajta anyag védi vagy szépíti az épületet. a vállalat dolgozói a kutatók kérésére többször is módosították a terveket, hogy a korábbi elgondolásoknál jobb megoldásokkal teremtsék meg a tudományos munka korszerű feltételeit. a toronyház még el sem készült egészen, amikor az építők már helyet adtak az intézet könyvtárának, de most már rövidesen sor kerül az épület műszaki átadására, s így a kutatók is hamarosan elfoglalhatják új otthonukat. /mti/

-.-

bb. 12. olcsó, kicsi, jó - elkészült az első magyar ,, igazán,, zsebrádió

i/kf/-kf/a/vg

1963. december 10.

hazánkban is növekszik a zsebrádiók iránt az érdeklődés. a néhány évvel ezelőtt kialakított ,, sonett,, nevű rádiót még a legnagyobb jóindulattal sem lehetett zsebrádióknak nevezni, mégis sikere volt. a tranzistoros tünde bár jóval kisebb elődjénél, de nem versenyezhet a legújabb, például a szivarzsebben is elférő japán rádiókkal.

a székesfehérvári vtrgy szakembereinek és az elektromechanikai vállalat mérnökeinek magyar alkatrészek felhasználásával sikerült, egy olyan kis rádiót előállítani, amely már igazán zsebrádió.

az 5 tranzistoros kis zsebrádió érzékenysége talán valamivel jobb is a külföldiekénél, hangereje pedig még a japán típusokénál is 25 százalékkal nagyobb. méretét - 12x7x3 centiméter - a hazai alkatrészek szabták meg. ezt a terjedelmet is csak úgy tudták elérni, hogy külön hangszórót fejlesztettek ki hozzá. talán feledtetni a néhány milliméteres különbséget majd az, hogy az új magyar zsebrádió olcsó - várhatóan hétszáz forint körül lesz az ára. nappal a helyi adókon kívül 1-2 külföldi állomást, este pedig gyakorlatilag a középhullámu sáv valamennyi állomását lehet venni vele. kilenc voltos miniatűr elemmel működik, napi 2-3 óráns használatot számítva egy-másfél hónapig.

az új típusu zsebrádió mintapéldánya elkészült a székesfehérvári üzemben, sorozatgyártása a jövő évben kezdődik. ,, bevezetés-képpen,, tizenhatezret ad át belőle jövőre a vtrgy a kereskedelemnek. /mti/

9.30/a

10.01 ✓

-.-
- 8 -

bb. 15. ,, magyar kert,, -tel és önálló pavilonnal veszünk részt a bécsi nemzetközi kertészeti kiállításon

i/ie/a/ká

1963. december 10.

a gazdasági bizottság döntése értelmében hazánk elfogadta bécs városának és az osztrák hivatásos kertészek országos szövetségének meghívását: a magyar népköztársaság részt vesz a jövő év áprilisában megnyíló bécsi nemzetközi kertészeti kiállításon. a magyar mezőgazdaság termékei tőkés országban, szakmai jellegű kiállításon most először kerülnek bemutatásra, eddig csak vásárokkal egybekötött kiállításon szerepeltek.

a mezőgazdasági kiállítási iroda már megkezdte a bécsbe szállítandó anyag előkészítését. ötszáz négyzetméter alapterületű önálló pavilont állítunk fel, amely a kertészet jellegének megfelelően könnyű szerkezettel, acélszövből, fából, üvegből, alumíniumból, modern építészeti stílusban készül. a pavilonban fényképek, grafikák, de legfőképpen nyers és feldolgozott termékek reprezentálják majd a magyar szocialista kertészeti nagyüzemek termelési eredményeit. a hagyományos és ausztriában is jól ismert cikkek - mint például a makói hagyma, a szegedi paprika, a jonathán alma, a történelmi borvidékek borai - mellett a kiállítás közönsége megtekintheti majd azokat a legújabb zöldség- és gyümölcsfajtákat is, amelyeket a mezőgazdasági szocialista átszervezése óta, nagyüzemi termelési módszerekkel állítottunk elő. a pavilon egy része mezőgazdaságunk leggyorsabb ütemben fejlődő ágának, a gyümölcs-, szőlő- és zöldségtermelésnek közeli és távlati terveiről, az ezzel kapcsolatos telepítések és építkezések programjáról nyújt tájékoztatást.

a bécsi nemzetközi kertészeti kiállítás egyik része a ,, nemzetek kertjei ,, elnevezést viseli. itt, 1600 négyzetméteres területen alakítjuk ki a ,, magyar kert,, a magyar tájak, kertek jellegzetes virágai, cserjéi kerülnek majd ide, magyaros kerttér berendezéssel: fonott butorokkal, iparművészeti kerámiákkal. az 50 négyzetméteres vízmedencét egyik neves szobrászművésziünk alkotása díszíti majd.

a kiállítás féléves tartama alatt 9 eredménybemutatót is rendeznek; az ezekre nevezett termékeket nemzetközi zsüri bírálja majd felül. kertészeti termesztéssel foglalkozó állami gazdaságaink és termelőszövetkezeteink valószínűleg minden eredménybemutatót részt vesznek. /mti/

10.00/Lm

10.35 ✓

KE

-.-
-9-

bb. 13. terven felüli szállítmányt küld kubának a magyar üvegipar

1/sb/lk/a/vg

1963. december 10.

a karib-tengeri szigetország, kuba kérésére mintegy 1,600.000 különböző gyógyszeres üveg gyártását vállalták terven felül a tokodi és a salgótarjáni üvegyár dolgozói.

a legkorszerűbb automata és félautomata gépekkel kezdték meg a gyógyszeres üvegek gyártását s máris a megrendelésnek több mint a felét teljesítették. a csomagolóanyag-hiány miatt azonban a jó termelési eredmények ellenére sem tudták volna időben utnak indítani a szállítmányt. az esztergomi, a székesfehérvári és a budapesti üzemek azonban segítettek és most már rendelkezésre áll az egész exportszállítmány csomagolóanyaga, így a két üvegyár még december végéig teljesíti a soron kívüli kubai megrendelést.
/mti/

--

bb. 14. hatalmas üvegházakat építenek a legkiválóbb csemegezőlőfajták gyors elszaporítására

i/cs/j/a/ká

1963. december 10.

a legutóbbi hat év alatt a szőlészeti kutató intézet lakiteleki, illetve katonatelepi gazdaságában 2-2 hektáros törzstelepet létesítettek a kiválasztott 20 legjobb csemegezőlőfajtából. most már annyi kitűnő minőségű „törzstőke”, áll rendelkezésre, hogy nozzáfoghatnak a csemegezőlő-rekonstrukció nagyüzemi megvalósításához. a szaporítóanyag-termelés meggyorsítása érdekében az izzáki állami gazdaságban, valamint a szőlészeti kutató intézet lakiteleki gazdaságában két hatalmas, egyenként 6000 négyzetméter alapterületű üvegházat építenek, ahol a szokványosnál tizenöt-huszorta gyorsabban szaporítják a telepítésre szánt kiváló fajtákat. az üvegházak építését 1964 tavaszán kezdik meg. a két új üzem 1965-től kezdve évente 600.000 hazai gyökeres vesszőt ad ki a termelő gazdaságoknak az immunis homoktalajon tervezett nagy arányú csemegezőlő-telepítésekhez.
/mti/

--

bb. 16. római ház fala a sió töltése alatt

vid/tné/a/sr

1963. december 10.

a sió töltésének építésénél római kori emlékek kerültek napvilágra volna határában. a szekszárdi béri balogh ádám múzeum felkérésére és a tolnai községi tanács anyagi támogatásával dr. thomas edit, a magyar nemzeti múzeum osztályvezető-régésze próbatámasztást végzett a helyszínen és római épület alapfalát s díszes kerámiákat tárt fel. a leleteket a szekszárdi múzeumba szállították.
/mti/

--

- 10 -

bb 17. nyolcvan tagu cigányegyüttes alakult miskolcon

vid fm/tné-lm fm

1963. december 10.

a hazafias népfront miskolci városi bizottságának javaslatára a város különböző részein - a sajóparton, a paktatelepen és a gordonon lakó cigányok népi együttest alakítottak. a 80 tagu együttes munkájához jelentős segítséget nyújt a szakszervezetek megyei tanácsa és a városi tanács művelődésiügyi osztálya. a szakszervezet például helyiséget és szakoktatókat ad az együttesnek. az énekkar vezetését erdei lészlóné, a miskolci zeneiskola igazgatója vállalta. a zenekarból, kórusból és tánc-karból álló cigányegyüttes a jövő év márciusában mutatkozik be a város közönségének.
/mti/

--

bb 19. hetvenötmillió forintos költséggel bővítik, korszerűsítik a kohó- és gépipar raktárait

i sl/tr-lm vg

1963. december 10.

a vállalatok ellátásában, az alkatrészutánpótlásban évek óta zavarokat okoz a raktárhiány. különösen nehéz a helyzet a kohó- és gépiparban. ezért a tárcához tartozó értékesítő vállalatoknál most lényegesen gyorsítják a tárolóhelyek építését és korszerűsítését.

az idén mintegy 9 000 négyzetméterrel bővítették a villért kistarcsai raktárát, s korszerű tárolóhelyeket létesítettek szentesen és szegeden, ahol a kábelgyár, illetve a kontakta gyár vidékre telepítése tette szükségessé az áruforgalom javítását. a közép- és ipari készletező vállalat részére mintegy tizenkétfélmillió forintos költséggel a victor hugo utcában hoztak létre korszerű raktárt, a ferroglobus és a metallóglobus tárolóhelyein pedig 25 millió forintos költséggel gépeket szereltek fel, így lehetővé vált a raktárak jobb kihasználása is.

jövőre minden eddiginél nagyobb összeget, 75 millió forintot költenek a kohó- és gépiparban a raktárhelyzet további javítására. megkezdődik a műszer- és irodagépértékesítő vállalat tomori utcai raktárának építése, bővül a villért kistarcsai, szegedi és szentesi tárolóhelye. jelentős összegeket fordítanak a szerszám- és kisgépjáratékesítő vállalat és a szerelvényértékesítő vállalat raktározási gondjainak enyhítésére is. a két vállalat részére a rákosrendezői pályaudváron, illetve a timót utcában létesítenek új raktárépületeket.
/mti/

--

10.44/a

11.20
/mti/

- 11 -

bb 18. a máv-nál télen is folytatódik az „őszi”, csucsforgalom

i hbj/gg-lm vg

1963. december 10.

a máv november végéig 99.98 százalékra teljesítette esedékes évi tervét és bár letörlesztette első negyedévi adósságát, mégis 727 000 tonna termék szállításával adós. az ellenmondás abból adódik, hogy bizonyos áruféleségeknél a tervezettnél is nagyobb szállítási igény jelentkezett, amit feltétlenül ki kellett elégíteni. például 8.5 százalékkal több szenet, 10 százalékkal több ásványolajat, 12.1 százalékkal több műtrágyát szállítottak, mint amennyit a terv előírt. több volt a jelzetnél a tranzit-szállítmány is. ezek a szállítmányok háttérbe szorították bizonyos anyagok - kő, kavics, téglá, cement, cementgyártmányok - szállítását, s ennek kellemetlen következményeit az építőipar érzi.

ezért a máv úgy intézkedett, hogy a csucsforgalom folytatódjék decemberben is. az elgondolások szerint az év utolsó hónapjában 1,189.000 tonnával több árut, terméket juttat rendelkezési helyére, mint a múlt év hasonló időszakában. így tehát az évben terven felül jelentkezett igények egy részét is ki tudja elégíteni.

szeretné elérni a máv, hogy jövőre ne jelentkezzenek az ideihez hasonló torlódások. ennek érdekében felkérte az üzemeket, intézményeket és elsősorban az építőipart, hogy gondoskodjanak az első negyedévben ugynevezett előszállításokról. tehát például az építőipar azt az építőanyag-mennyiséget, vagy annak legalább egy részét, amit 1964 harmadik vagy negyedik negyedében használ fel, már januárban-februárban szállíttassa a felhasználási helyre, vagy például a téglagyárak a deponiákról minden téglát küldjenek el az építkezéshez.

a vasutnak 1964-ben az idei rendkívüli nagy feladatához viszonyítva 4.5 százalékkal növekszik a teherforgalma. a máv megtette az intézkedéseket, folyamatosan növekszik a vonóerő-park új, nagyteljesítményű diesel-, villany- és gőzmozdonyokat kapott és kap a vasut. ahhoz azonban, hogy a rendelkezésre álló teherkocsiparkkal kielégíthesse a szállítási igényeket, nélkülözhetetlen a kocsiforduló lerövidítése, nemcsak az őszi forgalomban, hanem egész évben. ezt pedig csak azzal lehet elérni, hogy minden érdekelt vállalat megszervezi a rakodó-brigádokat, amelyek éjjel és munkaszüneti napokon is dolgoznak. kétségtelen, kevés a rakodómunkás, ha azonban a kocsialláspénzt, ami évente nagyon sok-sokmillió forintot tesz ki, a rakodás gépesítésére fordítanak, szinte egy csapásra javulna a helyzet.

a máv illetékes vezetői hangsúlyozzák, hogy az ideihez hasonló szállítási korlátozásokat el akarják kerülni. erre meg is van a reális lehetőség, de csak abban az esetben, ha egyenesen lesz a vasut terhelése. ezért az üzemeknek még az év elején meg kell adniok, hogy mikor, mit és hova akarnak szállíttatni./mti/

10.40/lm

-12-

bb. 20. több mint 500 kazán és hőlégfúvó berendezés segíti az építők téli munkáját

i/sb/lk/a/vg

1963. december 10.

a hideg országszerte megnehezítette az építők munkáját. a nagy betonelemek és panelek összeszerelését több helyen átmenetileg le kellett állítani. a műszaki vezetők intézkedésére a dolgozók fedett épületrészekben folytatják a munkát.

az ország építkezésein több mint 500 különböző gőzkazán és hőlégfúvó berendezés segíti a dolgozók munkáját. a tél első rohamá után azonban még nagyobb hidegre kell számítani. ezért az ém építőipari főigazgatóság újabb 286 különféle fűtőberendezést szerez be december végéig. többek között soron kívüli segítséget kapnak a magyar építők a német demokratikus köztársaságtól, amely 120 hőlégfúvó berendezést szállít. az ém vállalatoknak azonban a most megérkező új berendezésekkel együtt sem lesz annyi fűtőgépe, mint amennyit terveztek. de néhány beruházó maga is segít az építőknek a fűtési problémák megoldásában. így az egyesült izzó egy nagy kazánút kölcsönzött a gyári irodaház építkezésének, hogy a télen se álljon le a munka.

érdekes új módszerrel segítették a téli munkát az árpád-nyíri lakótelep gépészei és műszaki vezetői. ötletes újítást dolgoztak ki a tető alá került vakolatlan épületek ideiglenes fűtésére. a hőlégfúvó berendezések eddig csövön vezették el a helyiségekbe a meleg levegőt. ennél is rosszabb változat volt, amikor csak a lépcsőházat fűtötték, mert a nagy hőveszteség miatt a lakások már alig kaptak meleget. az új módszerhez viszont nincs szükség csővezetékre, mert a kéménybe fújják a meleg levegőt. természetesen a háztetőn bedugaszolják a kéményt, hogy a füstcsatornák a lakások szobáiba vezessék a meleget. az új módszert bemutatták a szakembereknek is. a vélemények szerint az ország valamennyi lakásépítkezésén fel lehet használni ezt a gazdaságos fűtési eljárást./mti/

11.00/lm

-13-

11.40
NE

bb 21. „kis svájc,, a mecsek vidékén

vid j-lm ká

1963. december 10.

a mecsek vidékét valóságos „kis svájcá,, alakítják át az állattenyésztő szakemberek. a három legjobb állattenyésztő szövetkezeti gazdaságban eredeti szimmentáli tehénészetet fejlesztenek ki. e végett a gerdei béke tsz 46, a bólyi kossuth tsz 33 és a mágocsi béke tsz 34 vemhes üszőt kapott svájcból. mind a három termelőszövetkezetben százas szimmentáli tehénészet lesz. innen látják el később az egész mecsek vidékét nagy fajszámú állatokkal. a cél az, hogy a szimmentáli fajtát széles körben bevonják a mecsek-vidéki szarvasmarha-tenyésztésbe. ezáltal a hazai állományok megjavul a külleme, fokozódik szervezeti szilárdsága, emelkedik a termelése, és növekszik a tej zsírtartalma. a gerdei béke tsz tehenei máris átlag 4 000 liter tejet adnak évente, 10 tehénél pedig elérte az 5000 litert, magas zsírszázalék mellett.

a mecsek vidékének „svájcias,, jellegét azáltal is fokozzák, hogy magas színvonalra emelik a rét- és legelőkulturát. az erre alkalmas területeken öntözéses legelőgazdálkodásra térnek át. bevezetik a szakaszos legeltetést, és villanypásztorokat alkalmaznak./mti/

--

bb 22. száz társadalmi tanulmányi ösztöndíj csongrádban

vid fm/tné-lm fm

1963. december 10.

csongrád megyében számos üzem, vállalat, termelőszövetkezet és tanács igyekszik saját maga számára megfelelő szakember- gárdáról gondoskodni. mind több intézmény alapít ösztöndíjat és köt szerződést fiatalokkal, akik az egyetem, főiskola, vagy technikum elvégzése után visszatérnek a tanulmányaikhoz anyagi segítséget nyújtó szervekhez.

jelenleg mintegy száz társadalmi tanulmányi ösztöndíjas tanul csongrádban. közülük hatvanan tsz-gazdák gyermekei, akik felsőfoku mezőgazdasági iskolákba, technikumokba járnak, s a falvakban, termelőszövetkezetekben dolgoznak majd tanulmányaik befejezése után. csupán a megye közös gazdaságai a szociális és kulturális alappól mintegy kétszáz ezer forintot szavaztak meg fiatal dolgozóik továbbképzésére./mti/

--

- 14 -

11.25/a

11.40

100

bb. 23. jogászok a szombathelyi járás termelőszövetkezeteiben

vid/tné/a/sr

1963. december 10.

a hazafias népfront szombathelyi járási bizottságának felkérésére jogi szakemberek, bírák, ügyészek látogatnak el a járás termelőszövetkezeteibe. találkoznak a közös gazdaságok tagjaival, válaszolnak jogi kérdésekre s tájékoztatják az ellenőrző és fegyelmi bizottságok tagjait, a járásban a télen mintegy husz községet látogatnak meg a bírák és ügyészek./mti/

--

bb. 24. az idén 10 millió forint értékű társadalmi munkát végeztet pest megye lakossága

vid/gö/a/fm

1963. december 10.

az év elején a pest megyei tanács és a hazafias népfront versenyt hirdetett a községfejlesztési tervek teljesítésére. a járások és a községek „vetélkedését,, most értékelték, a legjobb eredményt a monori járás, vác város és káva község érte el. a monori járásban az egy felnőtt lakosra jutó társadalmi munka értéke 47, káván pedig 108 forint volt.

a megye csaknem 100 millió forint községfejlesztési alapjából többek között 10 művelődési otthont, 11 óvodát, 8 orvosi rendelőt, 3 közfürdőt, 9 sportpályát építettek, 1704 lakásba vezették be a villanyt, 61.000 négyzetméter területet parkosítottak, 66 kilométer utat és 10,7 kilométer hosszúságú járdát korszerűsítettek. a lakosság csaknem 10 millió forint értékű társadalmi munkával járult hozzá a tervek megvalósításához./mti/

--

bb. 25. bővítik a győri vízművet

vid/te/a/ki

1963. december 10.

jövő évben fejlesztik a győri vízművet. három újabb kutatófúrót, s ezek napi ötezer köbméterrel növelik a vízhozamot. jövőre készül el a kétezer köbméteres nádorvárosi víztorony. ennek üzembeállításával lehetőség nyílik arra, hogy a szabadhegyi peremkerületet is bekapcsolják a hálózatba./mti/

11.45

--

- 15 -

KE

bb. 26. jövőre putnok és az országhatár között folytatják a sajtó szabályozását

vid/te/a/ki

1963. december 10.

az északmagyarországi vízügyi igazgatóság jövőre több mint 150 millió forintot fordít árvízvédelmi munkák elvégzésére, új öntözőtelepek kialakítására és a mezőgazdasági területeket veszélyeztető belvizek levezetésére. ebből az összegből - többek között - folytatják a sajtó szabályozását. a munkákat már az elmúlt években megkezdték, eddig miskolc mellett egy éles kanyár átvágásával két kilométer hosszú új medret építettek a folyónak, két partján pedig - egészen szirmabesenyőig - árvízvédelmi töltéseket emeltek. ezzel miskolc határában megszűntették az árvízveszélyt és mintegy 32 holdnyi terület szabadult fel városrendezési célokra. jövőre putnok és az országhatár között kerül sor a sajtó medrének rendezésére. a mederszakasz éles kanyarait terméskövekkel rakják ki és több mint tíz kilométer hosszú új töltést építenek.

jelentős munkákat végeznek majd dél-borsodban, tiszavalk környékén is. ezen a vidéken a hazafias népfront kezdeményezésére mintegy 20.000 holdról vezetik el a belvizeket és a környező termelőségüket segítségével öntözhető területeket alakítanak ki. az idén befejezték a husz kilométer hosszú főcsatorna építését, tavasszal pedig 5.5 millió forint költséggel nozzáfnak a korszerű szivattyútelep létesítéséhez. berendezéseivel másodpercenként 2.4 köbméter vizet emelnek majd át a főcsatornából a tiszába. száraz időben öntözési célokra a szivattyúk ugyanennyi vizet emelnek ki a folyóból. jövőre rendezik a tiszakeszi és tiszafüred közötti gázlót, s így a tiszának ez a szakasza is hajózhatóvá válik. a hernád völgyében a bársonyos csatorna vizével 1965-ig mintegy 12.000 holdat tesznek öntözhetővé./mti/

bb. 28. bitumenutak a bakony erdőségeiben

vid/j/a/ká

1963. december 10.

a bakony-vidék erdőségeiben kedvezőtlen utviszonyok akadályozzák a fakitermelést. a hepe-hupás erdei földutakon csak a lovaskocsik bírják megközelíteni a fakitermelés helyét, az esőzések, navazások idején pedig hetekig szünetel a szállítás. az erdőgazdasági tervező intézet ezért elkészítette a magas-bakony vidékére szükséges 400 kilométer hosszúsági uthálózat részletes tervét. a tervidőszak első három évében a teherautók és vontatók számára is megközelíthetővé tették a bakony legmagasabb, erdőségekkel borított vidékét, a kőrös-hegyet. huszmillió forintos költséggel 46 kilométer hosszúságú utat építettek, s az új uthálózatot összekötötték a győr-vezsprémi vasutvonallal. megkezdték az ugod környéki erdőség feltárását is, s ezt a következő évben már bitumenutal kötik össze a pápa-vezsprémi vasutvonallal. az új utak építésére a pápai erdőgazdaság évente több mint 10 millió forintot fordít. a nagy arányú munkálatokat 1975-re fejezik be./mti/

11.44/a

- 16 -

bb 30. tizenkétfélmillió forint bevétel hulladékból

vid te-Lm ki

1963. december 10.

komárom megye szénmedencéiben - dorogon, tatabányán és oroslányon - az idén a korábbi éveknél sokkal alaposabban szervezték meg a hulladékvas gyűjtését. rendszeresen összegyűjtik a bányákból kimentett, már kijavíthatatlan th-gyűrűket, csöveket, sineket, csilleszkekrényeket és az egyéb öntvénydarabokat. a műhelyekben brigádok gondoskodnak az esztergályozáskor keletkező acélforgácsok összegyűjtéséről. a három szénbányászati tröszt december elejéig mintegy 12 millió forint értékű hulladékot adott át a kohászati alapanyagellátó vállalatnak. az idén a tavalyinál 15-20 százalékkal több hulladékot szállítanak a kohászoknak./mti/

--

bb 31. Libresszó Lentiben

vid tné-Lm bs

1963. december 10.

zala megyei Lentiben libresszóvá alakították a cukrászdát. a vendégek folyóiratokat, napilapokat és szépirodalmi könyveket kaphatnak kölcsön a cukrászdában. a libresszónak nagy a sikere./mti/

--

bb 32. győr megyében befejeződött a nagyobb majorok villamosítása

vid j-Lm ká

1963. december 10.

győr-sopron megyében az év végére befejeződött a nagyobb majorok villamosítása. jövő év elejétől kezdve elsősorban arra törekednek majd, hogy véglegesen megoldják a vízellátását, s ezzel befejezzék a majorok teljes közművesítését. mindez lehetővé teszi, hogy a rohamosan fejlődő termelőségüket fokozatosan áttérjék az állattenyésztés mechanizálására. a fejlődésben még a falvak-tól is elmaradt majorok a termelőségüket gazdaságok korszerű üzeméivé válnak, ahol csillepálya, trágyakaparószalag, moslék-keverő, fejőgép segíti a termelőségüket parasztok munkáját./mti/

--

11.45/Lm

-17-

102

bb 27. korszerű üdülő- és gyógyhelyé építik ki a mezőkövesdi zsóri-fürdőt

vid te-lm ki

1963. december 10.

a miskolci tervező vállalat elkészítette a mezőkövesd melletti zsóri fürdő fejlesztési és rendezési tervét. az 1930-as években megnyitott gyógyfürdőt elsősorban a borsodi bányászok, valamint a diósgyőri és ózdi kohászok vették igénybe reumatikus megbetegedések gyógyítására. négy vállalat dolgozói részére már üdülőt is építettek.

az elmúlt években a 68 fokos vizet szolgáltató kut vízhozama megcsappant, mert az oldott sók a csővezetékben leülepedtek, s azt eltömték. ezért a borsod megyei tanács jövőre új kutat furat. a geológusok megállapítása szerint az új kut elegendő gyógyvizet szolgáltat majd, s lehetővé teszi a fürdő fejlesztését.

a fejlesztési terv szerint mintegy 70 hektárnyi területet venne igénybe az új üdülőtelep. a már elkészült üdülők szomszédságában megfelelő területet jelöltek ki újabb üdülők létesítésére. a budapesti műutról új bejáratot létesítenek, s itt alakítják ki az autóparkolót, a benzintöltő állomást, valamint az autóbusz-pályaudvart. erre a részre kerül a klubszerűen berendezett pihenő, a mozi, az eszpresszó és cukrászda, valamint a bazársor. mindezeket park veszi körül. a terv megjelöli a később megépülő

200 ágyas gyógyszálló, az ugyancsak 200 ágyas motel, valamint 250 személyes, elsőosztályu camping helyét is. a többi területen három csoportban elhelyezve 250 vikendház épülhet.

a strandfürdőt 10 000 fő befogadására tervezik, s ennek megfelelően új felnőtt- és gyermekmedencével bővítik. korszerű strandépületet, öltözőket és 200 személyes fedett téli-nyári uszodát, strandéttermet építenek./mti-

--

bb 29. új „röntgenes brigád”, indul a vasi falvakba

vid fm/tné-lm fm

1963. december 10.

vas megyében tovább javult a falusiak egészségügyi ellátása. jövőre a községfejlesztési alapból öt körzeti orvosi rendelőt és lakást létesítenek. ezenkívül kilenc községi rendelőt építenek községfejlesztési alapból, helyi anyagból és társadalmi munkával. a már működő községi rendelők felszerelését csaknem félmillió forint értékű felszereléssel gyarapítják.

a tbc elleni küzdelembe újabb „röntgenes brigád”, kapcsolódik be, amely rövidesen megkezdí munkáját a vasi falvakban./mti/

11.40/lm

- - -
18

11.40/lm

bb 33. ülést tartott a tbc elleni küzdelem budapesti bizottsága

k ms/tné-lm bs

1963. december 10.

a tuberkolózis elleni küzdelem budapesti társadalmi bizottsága kedden délelőtt dr. pesta lászlónak, a fővárosi tanács vb. elnökhelyettesének vezetésével ülést tartott a magyar vöröskereszt székházában. az ülésen három tájékoztatót hallgattak meg: a korányi emlékév eseményeiről, a tbc rehabilitációról, és a főváros gyermek tbc helyzetéről. a beszámolókat több hozzászólás követte./mti/

--

bb 34. ítélet a pestujhelyi emberölési bűnperben

t bc/gk-lm bs

1963. december 10.

a fővárosi bíróság kedd délelőtt hirdetett ítéletet abban az emberölési bűnygyben, amelyet julius elsején követtek el a 15. kerületi bosnyák utca 49. számú ház udvarán.

az épületben lakó cseh andrás rokkantsági nyugdíjas családja haragos viszonyban volt a ház tulajdonosával, farkas sándorral. az ingerlékeny, kötekedő természetű lakó többször fel is jelentette a tulajdonost. julius elsején este cseh andrásné a szomszédba ment, hogy egy könyvet visszakerjen. utközben megjegyzést tett farkas sándorra, aki éppen a verandán beszélgetett. a háztulajdonos felelősségre akarta vonni az asszonyt, s megrántotta a karját. cseh andrásné a földre esett és segítségért kiáltott. segélykérésére a férj konyhakéssel, 16 éves sándor nevű fia kalapáccsal az udvarra rohant, s velük tartott a család éppen ott tartózkodó ismerőse, papp andrás gépkocsivezető is. farkas sándor megragadott egy keze ügyébe eső ást, s azzal hadonászni kezdett. dulakodás közben a tulerőben levő támadók farkas sándort a földre teperték: cseh andrás halálos szurást ejtett rajta, s többször megszúrta a földön fekvő férfit cseh andrásné is. papp andrás lefogva tartotta a sértettet, s a 16 éves fiu többször öklével bántalmazta.

a bíróság a vádlottakat, mint társtetteseket emberölés büntetésében mondta ki bűnösnek. ezért cseh andrást és cseh andrásné 13-13, papp andrást 5, a fiatalkoru fiut pedig egyévi szabadságvesztésre ítélte./mti/

--

12.00/a

- 19 -

11.40/lm

bb. 35. országos tanácskozás a termelészövetkezeti zárószámadás és tervezés előkészületeiről

t/cs/a/j

1963. december 10.

a megyei pártbizottságok és tanácsok mezőgazdasági osztályvezetői, a magyar nemzeti bank területi igazgatói, valamint a földművelésügyi minisztérium és a pénzügyminisztérium vezető szakemberei kedden a földművelésügyi minisztériumban megtárgyalták a termelészövetkezetek idei zárószámadásával és a jövő évi termelési, illetve költségvetési terveivel kapcsolatos időszerű tennivalókat.

királyi ernő földművelésügyi miniszterhelyettes megnyitója után hont jános, a földművelésügyi miniszter első helyettese ismertette a mezőgazdaság téli feladatait, majd részletesen beszélt a következő hetekben kezdődő termelészövetkezeti zárószámadások és az ugyancsak soronlevő tervek készítés előkészületeiről. hangsúlyozta, hogy a zárószámadás mindenütt legyen egyttal az idei gazdasági év agrotechnikai és zootechnikai tapasztalatainak, a gazdálkodás egészének összegezése, a megvitatott tanulságokat pedig a közös gazdaságok használják fel a jövőévi tervek elkészítésénél. külön felhívta a megyei vezetők figyelmét a mezőgazdasági erő-és munkagépek megfelelő téli tárolására, gondos kijavítására, továbbá a kenyérgabonák téli, koratavaszi trágyázásának és a vegyszeres gyomirtásnak időbeni megszervezésére.

a beszámolót a megyei vezető szakemberek felszólalásai követték.
/mti/

-. -

bb 36. időjárásjelentés

-lm bs

1963. december 10.

a meteorológiai intézet jelenti december 10-én, kedden 13 órakor;

ködös, hideg idő

közép-európa fölött magas a légnyomás, jobbra száraz hideg és ködös idővel. a szovjetunió európai területén sokfelé havazik. hazánkban tegnap gyengén felhős, párás, délelőtti helyenként ködös idő uralkodott. a napsütés időtartama 3-8 óra között váltakozott. jelentéktelen hószállingózást, ködszítálást csak egy-két helyről jelentettek. a hőmérséklet napközben mínusz 3- plusz 2 fokig emelkedett. ma hajnalban mínusz 6- mínusz 13 fokig hült le a levegő. sok helyen képződött zuzmára. ma délelőtti országsszerte hideg, többfelé ködös volt az idő. a hegyeken a hótakaró vastagsága 1-5 centiméter.

/folyt.köv./
13.00/lm

- 20 -

13.00
KZ

bb 36. /időjárásjelentés...1.folyt./-lm

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke mínusz 1.7 fok volt, 3.3 fokkal alacsonyabb mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 5 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 771 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás szerda estig: párás, ködös, hideg idő. nénány helyen hószállingózás. mérsékelt szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 8- mínusz 12, legmagasabb hőmérséklet holnap 0- mínusz 4 fok között.

a duna vizállása budapestnél kedden délelőtti 11 órakor 182 centiméter./mti/

-. -

bb 37. megjött a zittai és az erfurti fajtájú dughagyma

i nj/j-lm ká

1963. december 10.

a nagyvásártelpre kedden reggel 18 vagon és 143 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 4 vagon fenyőfa, 2 vagon kelkáposzta, 1 vagon sárgarépa, 5 vagon alma, 2 vagon tojás, 2 vagon narancs és 2 vagon vágott baromfi.

a földművelésügyi szövetkezetek budapesti értékesítő vállalata kedden megkezdte a zittai és az erfurti fajtájú dughagyma árusítását, különként 7 forintért. a főváros környéki kertészeti termelészövetkezetek igényelték a legtöbb dughagymát. a csarnokokban és a piacon élénk kereslet volt káposztafélékből. a fejeskáposztát különként 1.20, a kelkáposztát 1-1.40, a piroskáposztát 2.20 forintért árusították./mti/

-. -

bb 38. kedden megkezdődött a fenyőfa-vásár

i t/lk-lm vg

1963. december 10.

a közelgő karácsony csalanatlan jeleként kedden a fővárosban 450 kijelölt közért-boltban és mintegy 100 szövetkezeti árusítóhelyen megkezdődött a fenyőfa-vásár. az árusítás megkezdésének napjára a tervezett mintegy félmillió méterből 135 000 méter érkezett meg budapestre, s ebből üzletnyitáshoz 131 000 métert, körülbelül 95 000-96 000 fenyőfát ki is szállítottak az árusítóhelyekre. a vásárlást nagymértékben meggyorsítja, hogy valamennyi fát előre lemérték és az árát is ráírták.

az eddig megérkezett fák a legkeresettebb méretűek, igen formás fél- másfél méter közötti nagyságúak. a szállítás most már folyamatos lesz és szünet nélkül tart a vásár karácsonyig./mti/

-. -

13.25/a

13.00
KZ

- 21 -

bb 39. háromnapos nemzetközi munkajogi kollokvium kezdődött szegeden

vid fm/tné-Lm fm

1963. december 10.

Szegeden a tiszta szálló épületében kedden megkezdődött a szocialista országok első nemzetközi munkajogi kollokviuma. A háromnapos tanácskozáson szovjet, bolgár, lengyel, ndk-beli, csehszlovák és román jogász-professzorok, valamint a budapesti eötvös loránd tudományegyetem, a pécsi tudományegyetem és a szegedi józsef attila tudományegyetem munkajogi tanszékeinek képviselői és más hazai elméleti és gyakorlati szakemberek vettek részt. A tanácskozás megnyitóján megjelent siklós jános, a csongrád megyei pártbizottság titkára, dr. biczó györgy, szeged megyei jogu város tanácsának vb. elnöke, valamint dr. benedek jenő, a magyar jogász szövetség főtitkára is.

A kollokvium ülését, - amelynek célja a munkajog tanításával kapcsolatos nemzetközi tapasztalatok összegezése, s az oktató-nevelő munkauj feladatainak meghatározása, - gondos előkészítés előzte meg. A meghívott külföldi professzorok előre elküldték referátumaikat, amelyeket az elhangzó előadásokban témák szerint összefoglalva ismertettek. Az egyes előadások tehát kollektív munkával, nemzetközi összefogással készültek el.

Dr. kemenes béla, a szegedi józsef attila tudományegyetem jogi karának dékánhelyettese nyitotta meg a tanácskozást, majd elsőnek dr. antalffy györgy, egyetemi tanár, a szegedi józsef attila tudományegyetem rektora tartott előadást „jog és felsőoktatás”, címmel. Referátumában többek között javasolta, hogy az eddignél több közgazdasági ismerettel vértézzék fel tanulmányaik idején a joghallgatókat. Hangsúlyozta, hogy a nem jogi felsőoktatási intézményekben viszont a munkajog tudományának oktatására és gyakorlatának ismeretére is több gondot kellene fordítani.

A második előadásban dr. nagy lászló egyetemi tanár, a szegedi józsef attila tudományegyetem állam- és jogtudományi kara mezőgazdasági és munkajogi tanszékének vezetője „a munkajog-diszciplinájának tárgya és elhatárolási problémái”, címmel tartott beszámolót. Az előadásokat vita követte

A kollokvium külföldi résztvevőit dr. biczó györgy, szeged megyei jogu város tanácsa vb. elnöke kedden fogadáson látta vendégül.

a tanácskozást szerdán folytatják./mti/

..

15.30/-n

-22-

bb.40. bezárult a második miskolci grafikai biennálé

vid/fm/tné n fm

1963. december 10.

A miskolci herman ottó muzeumban kedden bezárult a második országos miskolci grafikai biennálé. A kiállítást sokezer érdeklődő kereste fel. Az üzemi képzőművészeti szakkörök tagjai, a középiskolák diákjai csoportosan tekintették meg a műalkotásokat. /mti/

..

bb.41. új szélesvásznú filmszínház csongrádon

vid/te n ki

1963. december 10.

Csongrádon új, szélesvásznú, 450 személyt befogadó filmszínház építését fejezte be a csongrád megyei építőipari vállalat. A kulturális létesítmény padozatát magnezitből, falburkolatát színes műanyagból készítették. A vetítővászon elé színpadot építettek, így alkalmas színelőadások, hangversenyek rendezésére is. /mti/

..

bb.42. országos nagyvállalatban egyesítették az érc- és ásványbányákat, őrlő és előkészítő műveket - a villamoshálózati fejlesztő- és tervező vállalatot beolvasztották az erőműtervező intézetbe.

i szf /tr n vg

1963. december 10.

A nehézipari minisztérium nyáron megkezdett és most befejezéshez közeledő átszervezésének egyik utolsó lépéseként megkezdődött az érc- és ásványbányászat új közép szervének kialakítása. A két fontos iparágat, amelynek eddig hat különálló vállalata volt, egyetlen országos nagy vállalatban tömöríti a nehézipari miniszter most kiadott rendelete. A határozat megszünteti a rudabányai vasércbánya, a mádi hegyaljai ásványbánya- és őrlő vállalat, a gyöngyös-soroszi mátrai érc- és ásványbánya vállalat, a budapesti ásványbánya- és előkészítő vállalat, az urkúti mangánércbánya, továbbá a budapesti érc- és ásványbányászati kutató vállalat önállóságát és mint termelőegységeket a most szervezés alatt álló országos érc- és ásványbányászati vállalatba tömöríti őket. Az új országos nagy vállalat hivatalosan 1964 január 1-én kezdi meg működését, budapesti székhellyel, a böszörményi út 24 szám alatt.

Ugyancsak most intézkedett a nehézipari miniszter arról, hogy a villamoshálózati tervező és fejlesztő vállalatot olvasszák be az erőműtervező irodába. Az összevonás után az egyesített két vállalat neve erőmű- és hálózat-tervező vállalat /erőterv/ lesz. Az egyesülést január 1-ig hajtják végre, s az új évtől a két vállalat együttes szervezetben dolgozik a magyar villamosművek vállalataként. /mti/

..

15.44/-n

-23-

bb 43. együttműködési megállapodást kötött a szófiai építőipari főiskola és a budapesti építőipari és közlekedési műszaki egyetem

t vt/j vm zs

1963. december 10.

az építőipari és közlekedési műszaki egyetemen kedden ünnepélyesen aláírták a szófiai építőipari főiskolával kötött együttműködési megállapodást és a két intézmény együttműködésének 1964. évi munkatervét. a megállapodás szerint kölcsönösen előadásokat tartanak, képviselők részt vesznek egymás kongresszusain, tudományos eseményein. mindkét részről sor kerül majd tanulmányutak lebonyolítására, professzorok, más oktatók és hallgatók cseréltetésére, a különböző tanszék közötti tudományos kapcsolat kiépítésére, kutatási eredmények kölcsönös közzétételére, tantervek, tananyagok, jegyzetek, előadások programjának cseréjére.

a megállapodásról szóló szerződést bolgár részről dr. vasszil stoilov professzor, a szófiai építőipari főiskola rektora, magyar részről dr. perényi imre, az építőipari és közlekedési műszaki egyetem rektora írta alá.

egyidejűleg dr. gernerdt renbein professzor, a drezdai friedrich list közlekedési egyetem rektora és dr. perényi imre aláírta a két intézmény régebben kötött együttműködési szerződésének 1964. évi munkatervét. eszerint folytatják a közös kutatási témák kidolgozását. ilyen közös téma például a korszerű tudományos üzemeltetés és a nagy hatékonyságú műszaki fejlesztés alapelvei a vasút területén; a másik a városok és iparvidékek helyi közlekedésének üzemi, műszaki és gazdasági vizsgálata.

a megállapodás, illetve munkaterv aláírása után mindhárom rektor rövid beszédet mondott. egyöntetűen kifejezték: az egyetemi együttműködés hasznosan szolgálja a tudományos és oktatómunka továbbfejlesztését mindhárom érdekelt országban, s hozzájárul népek barátságának elmélyítéséhez is.

az aláírásoknál jelen volt keleti sándorné, a művelődésügyi minisztérium nemzetközi kapcsolatok főosztályának vezetője, a minisztérium több más képviselője. ott volt radi botev, a bolgár népköztársaság, ernst ullrich kloock, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének kulturális attaséja és paul schober, az ndk budapesti kulturális és tájékoztató irodájának igazgatója./mti/

15.58/-n

-24-

bb 44. megnyilt a téli könyvvásár

t bi/tr vm fm

1963. december 10.

kedden a liszt ferenc téri könyv klubban megnyilt az állami könyvterjesztő vállalat könyvkiállítása s ezzel hivatalosan is megkezdődött az idei téli könyvvásár.

az ünnepélyes megnyitás előtt kornis pál, a művelődésügyi minisztérium kiadói főigazgatóságának helyettes vezetője elmondta a sajtó képviselőinek, hogy az idei téli könyvvásárra - amint a kiállítás is szemlélteti - 143 új könyv jelent meg, 2,656.000 példányban. ezt többszáz régebben kiadott értékes munka egészíti ki. a téli könyvvásár katalógusa tehát a jó könyvek bő választékát kínálja a vásárlóknak. az akciónak, mint minden évben, most is az a célja, hogy az ország 340 könyvesboltjában, sokezer üzemből és községből a legszélesebb olvasóközönséghez juttassa el a könyvet.

az 1963. évi könyvkiadási tevékenységre visszatekintve kornis pál bejelentette, hogy az idén - az elmúlt évhez viszonyítva - mintegy 20 százalékkal növekedett a megjelentetett könyvek száma és december végéig meghaladja a négyezret. az összes példányszám is jelentősen emelkedett, bár az egy könyvre eső átlagpéldányszám - éppen a választék bővülése következtében - némileg csökkent. fejlődött a könyvforgalom is. az elmúlt évi 672 millió forinttal szemben az idén 730 millió forint értékű könyvet vásárolt a lakosság; a növekedés körülbelül 10 százalék.

a téli könyvvásár újdonságairól szólva a kiadói főigazgatóság helyettes vezetője felhívta a figyelmet a bőséges és magas színvonalú versgyűjteményekre. megjelent a magyar helikon könyvkiadónál agyagtáblák üzenete címmel az ókori kelet ékirásos lírájának gyűjteménye rákos sándor fordításában. az európa könyvkiadó gondozásában látott napvilágot a római költők antológiája, vilton verseinek és puskin: anyegin-jének új kötete, umberto saba olasz költő sóvárgás című versgyűjteménye és a századunk osztrák lírája című kötet. a magyar költészet remekei közül a szépirodalmi könyvkiadónál a magyar parnasszus sorozatban jelent meg vörösmarty mihály és radnóti miklós összes verseinek gyűjteménye. a magyar helikon könyvkiadó adta ki szabó lőrinc: a huszonhatodik év című szonettgyűjteményét.

hasonlóan gazdag a regénytermés is. az új magyar regények közül nagy érdeklődésre tarthat számot fehér klára: egyszer és soha többé, galambos lajos: mostohagyerekek című regénye és több vidám, szatirikus munka: mikes györgy falrahányt borsó és tabi lászló: őszintén szólva című kötete. érdekes olvasmány széchenyi zsigmond: alaszában vadásztam című utinaplója.
/folyt.köv./

16.34/-n

-25-

/bb 44. megnyilt....1.folyt./vm

gazdag a választék a külföldi irodalom, valamint az ifjúsági és gyermekirodalom alkotásaiban. a móra könyvkiadónál sok szépkiállítású leporello jelent meg a legfiatalabbak szórakoztatására, de bőven kaphatók a téli könyvvásáron az ifjúsági irodalom klasszikus és mai szerzőinek művei is. nemrég jutott el a könyvesboltokba a gyermekenciklopédia harmadik kötete, az évezredek története, major klára munkája.

a sok, értékes képzőművészeti könyv közül egyik legjelentősebb m.v. alpatov szovjet művészettörténész kétkötetes munkája: a művészet története./mti/

- . -

bb 46. megkezdődött a téli „tiszta-verés,”

vid j vm ká

1963. december 10.

kedden reggel mínusz 10 fokot mutatott a hőmérő higanyszála az alföldön. a szolnoki felszabadulás halászlát tsz brigádja a kemény hideg és a szinte áthatolhatatlan köd ellenére is vízre szállt a milléri szakasz nádasaiban: megkezdtek a szokásos téli „tiszta-verést,” a hideg vízben ugyanis a halak a mederfenékre, a partoldalak vízmosásaiba, mélyedéseibe húzódnak. a halászok hosszú vasláncot engednek a vízbe, csörgetik, és a halakat gyorsabb mozgásra készítetik. a „tiszta-verés,” után húzzák ki a hálókat a partszegélyeknél már erősen jegesedő vízben. a szolnoki halászok úgy tervezik, hogy a nagy hideg ellenére karácsonyig még 160 mázsa friss folyami halat adnak piacra./mti/

- . -

bb 47. az év végére eső heti pihenőnapok áthelyezése

vm vg

1963. december 10.

a dolgozók pihenésének biztosítása és a termelési berendezések jobb kihasználása érdekében a kormány határozatot hozott az év végére eső heti pihenőnapok áthelyezésére.

a határozat szerint az évvégi munkanapok és pihenőnapok az alábbiak szerint alakulnak:

/folyt.köv./

16.40/-n

-26-

le

/bb 47. az év végére.....1.folyt./vm

1963. december	20. péntek	rendes munkanap
„ „	21. szombat	„ „
„ „	22. vasárnap	„ „
„ „	23. hétfő	szombati munkaidő beosztás
„ „	24. kedd	heti pihenőnap
„ „	25. szerda	munkaszüneti nap
„ „	26. csütörtök	„ „
„ „	27. péntek	rendes munkanap
„ „	28. szombat	„ „
„ „	29. vasárnap	„ „
„ „	30. hétfő	szombati munkaidő beosztás
„ „	31. kedd	heti pihenőnap

1964. január 1. szerda

munkaszüneti nap

a megszakítás nélkül működő / folyamatos/ üzemek munkaidő beosztását a határozat nem érinti.

a bérkifizetéseket a pénzügyminiszter a szakszervezetek országos tanácsával egyetértésben a következőképpen szabályozta:

a december 20-án, 21-én, 22-én és 23-án esedékes béreket december 20-án;

a december 24-én és 25-én esedékes béreket 21-én;

a december 26-án és 27-én esedékes béreket 22-én;

a december 28-án és 29-én esedékes béreket 28-án;

a december 30-án, 31-én és január 1-én esedékes béreket december 29-én fizetik ki.

a más napokon esedékes bérek fizetése változatlan.

ugyancsak változatlan az állami építőiparban a december 23-i részfizetési nap is./mti/

- . -

16.55/-n

-27-

le

bb.45. zajlik a tiszta - befagyott a velencei és a rakacai tó - komoly zavarokat okoz a kőd a hajózásban és a légiközlekedésben

ö sb/hbj/vid /Lk n

1963. december 10.

az egyhetes hideg lehütötte a folyókat és a tavakat. különösen gyorsan „megfáznak”, a tiszta mellékfolyói. a sajón és a szamoson kedden megkezdődött a zajlás. ezen a két folyón még csak szórványos jelenség a jég, de a maros viziükre már teljesen befedték az uszó jégtáblák. a sekély vizű kraszna, a bodrog, a hernád, a berettyó és a kőrösök vize még érzékenyebben reagált a hidegre, s így kisebb megszakításoktól eltekintve már áll a jég ezeken a mellékfolyókon. a tiszta felső szakaszán is megjelentek az uszó jégtáblák. jánd községig ugyan alig zajlik a folyó, de a falut követő nyolc és fél kilométeres szakaszon már a víznek 60-90 százalékát takarják jégtáblák. cigánd és tokaj között pedig annyira összegyűlt a jég, hogy 500-800 méter hosszú összefüggő jégmezők keletkeztek.

a hideg gyorsan megfosztotta meleg-tartalékától az ország legnagyobb hegyvidéki víztárolóját, a rakacai tavat. fagypontra hűlt a víz, s a mintegy 350 holdnyi kiterjedésű tavat most már 5-8 centiméter vastag jégpáncél zárta le. a rakacainál is sokkal nagyobb velencei tó sem bírta ellenállni a hidegnek. agárdról jelentették, hogy 5 centiméter vastag jégkéreg hízott a fagy és ameddig a szem ellát, összefüggő jégpáncél borítja a tavat. a balaton déli partja mentén sok helyen egykilométeres sávban áll a jég, a tó közepén pedig jégtáblák uszkálnak. a halász hajók kedden már nem futottak ki a vízre, a mahart is biztonságos helyre, téli-kikötőbe vontatja uszályait. kedden délután 3 órakor befejezte utolsó menetrendi útját és teletőbe vonult a szántód- tihanyrév között közlekedő komphajó. a szakemberek szerint a szerdára virradó éjjel már valószínűleg teljesen beáll a jég a tavon.

a duna vége budapestnél kedden 2 fok volt, s a folyó többi szakaszain is általában 1,5-2,4 fokot mutatott a hőmérő. a dunába torkolló rába és ipoly sekélyes szakaszain viszont már a part mentén 1-2 méteres sávban befagyott a víz. a hullámvész azonban megszagatta a parti jégkarélyt, s a leszakadó jégtáblákkal megkezdődött a szórványos zajlás.

a mahart a nagy szállítási feladatainak megoldására valamennyi üzemképes vontatóját és uszályát közlekedtetni, azonban az időjárás egyre több nehézséget okoz a hajózásnak. a nap különböző szakaszaiban szinte végig a dunán valóságos kölepel húzódik és a hajók kénytelenek leállni. sok esetben öt-hat órát is várakoznak a kőd felszakadására, s előfordult, hogy egész nap mindössze néhány kilométert jutottak előbbre. /folyt.köv./
16.58/-n

-28-

le

bb.45./ zajlik a tiszta...1.folyt./n

különösen a felső dunán jelentkeznek a kőd okozta közlekedési nehézségek, elsősorban a duna linz körüli szakaszán, amelyet a hajósok kőd-fészkeként tartanak nyilván. végig a dunán mínusz 4- minusz 8 fokot mértek s rohamosan apad a víz. a felső-dunán most már nem rakhatják meg teljesen az uszályokat, a rakterületnek csak 70-75 százalékát használhatják ki a rossz merülési viszonyok miatt.

a légiközlekedés is „megérzi”, a kedvezőtelen időjárást. kedden reggel és délelőtt ismét olyan vastag ködtakaró lepté a ferihegyi repülőtérre, hogy gépeket nem indíthattak és nem fogadhattak. kora délután valamit javult a helyzet, 13 óra 15 perckor elindulhattak a járatok és a ferihegyi repülőtér fogadhatta az érkező gépeket./mti/

..

bb.48. ülést tartott a vasutasok szakszervezetének központi vezetősége

k nbj/gk n vg

1963. december 10.

a vasutasok szakszervezetének központi vezetősége kedden ülést tartott, amelyen a szakszervezet nevelő tevékenységét tárgyalták meg. a beszámoló megállapította; a nevelőmunka eredményessége abban is lemérhető, hogy a vasuton már 5000 brigád küzd 40 000 taggal a szocialista cím elnyeréséért, vagy megtartásáért. több mint félszáz helyen fáradoznak a dolgozók a szocialista üzem, szolgálati hely címért.

a vasutasok tanulási kedvét mutatja, hogy az 1963-64-es iskolai évre általános iskolába 4857, középiskolába 4549, egyetemre, főiskolára 997 vasutas dolgozóiratkozott be. emelkedett az ismeretterjesztő előadásokra és a munkásakadémiákra járók száma. a politikai iskolák száma jelenleg 610, s ezeken 12 000 résztvevő sajátítja el a marxista-leninista ismereteket. a beszámoló után részletesen megtárgyalták a nevelőmunka szélesítésével kapcsolatos további tennivalókat./mti/

le

..

17.00/-n

-29-

bb.49. erősödő fagyok, felhősödés országszerte, sopronban kisebb havazás kezdődött - nappali sötétség budapesten

i cs/j n ká

1963. december 10.

a viszonylag korán beköszöntött télies idő az utóbbi napokban egész Európára kiterjedt: az éjszakai hőmérséklet csaknem mindenütt fagypontra alá süllyedt, sőt a közép-európai országokból általában mínusz 2-7, a skandináv államokból, Finnországból és a Szovjetunió északi vidékeiről pedig mínusz 10-20, fokos, kemény fagyokat jelentettek a megfigyelő-állomások. A nappali hőmérséklet is csupán az atlanti óceán, a földközi-tenger és az adriai-tenger partvidékén maradt néhány helyen plusz 1-3 fok körül, és olaszországban mértek plusz 10 fokig terjedő maximumokat.

A meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul elmondották, hogy kedd reggelre hazánkban mínusz 6-13 fokig szállt le a hőmérők higánya, és - az erős felhősödés, a sok helyütt jelentkező sűrű köd miatt - az éjszakai hideg nappal sem enyhült lényegesen. A keddi maximumok a legkedvezőbb viszonyok mellett is csak mínusz 2-3 fokig, a ködben vagy felhő alatt maradt vidékeken pedig mínusz 3-7 fokig emelkedtek. Az eddigi száraz fagyokat most párák, ködös hideg váltotta fel, sok helyről jelentettek ködszítalást, erős zuzmaraképződést és sikosságot. Sopron környékén kedden kisebb havazás kezdődött. Budapesten kedd reggel a vasta ködsüveg alatti nappali sötétségben több helyütt csaknem déli ég égtek az utcai lámpák, az üzletek, lakások ugyan-csak számos kerületben szorultak nappal is kivilágításra.

A ködös, párák, hideg idő a jelek szerint tovább tart, az éjszakai lehülés országosan ismét eléri a mínusz 8-12 fokot, csupán a főváros belső területein marad a higanyszál valamivel mínusz 8 fok felett. Szerdán előreláthatólag nulla- mínusz 4 fok körül alakulnak ki a maximumok. /mti/

..

bb.50. három nap alatt 5.000 tonna cement készült terven felül a dcm-ben

vid/gö n ki

1963. december 10.

Az ország egyik legfiatalabb létesítménye, a dunai cement és mészmű szombaton teljesítette ezévi tervét: elkészült az előirányzott 180.000 tonna cement. A gyáróriás dolgozói ekkor elhatározták, hogy az év végéig 20.000 tonna cementet adnak terven felül az építőiparnak. Vállalásukból az elmúlt három nap alatt már 5.000 tonna el is készült. /mti/

..

17.08/-n

-30-

bb.51. együttműködési megállapodás a pécsi és a krakkói egyetem között

vid/fm/tné n fm

1963. december 10.

A pécsi tudományegyetem állam- és jogtudományi kara együttműködési szerződést kötött a krakkói Jagelló egyetemmel. A megállapodást a pécsi egyetem részéről dr. Bihari Ottó, a jogi egyetem dékánja, a krakkói egyetem részéről Kazimierz Lepszy rektor és Władysław Siedlecki, a jogi kar dékánja írta alá. A két egyetem a jövőben kölcsönösen megküldi egymásnak a tudományos kiadványokat, tankönyveket és az oktatási terveket. Ezenkívül a professzorok, oktatók tapasztalatcsere látogatásait is elhatározták. Ennek sorát dr. Bihari Ottó dékán kezdte el, aki krakkói tartózkodása alatt két előadást tartott, tudományos és pedagógiai kérdésekről megbeszéléseket folytatott, felkereste a krakkói collegium maiust, valamint a Jagelló könyvtárat.

A jövő évben négy neves lengyel professzor látogat el a pécsi tudományegyetem állam- és jogtudományi karára. 1967-ben, az alapításának 600. évfordulóját ünneplő pécsi egyetem jubileumi ünnepségein a krakkói egyetem is képviselteti magát. /mti/

..

bb.52. megállapodás a jugoszláv hajózási vállalat és a mahart műszaki és kereskedelmi együttműködéséről

k/hbj/ n vg

1963. december 10.

Alekszander Risztics, a jugoszláv hajózási vállalat vezérigazgatójának vezetésével jugoszláv hajózási szakemberek folytattak tárgyalásokat Budapesten. A baráti megbeszélések után a jugoszláv hajózás vezérigazgatója és dr. Bélay József, a Mahart vezérigazgatója megállapodást írt alá a műszaki és kereskedelmi együttműködés további bővítéséről. Különösen nagyjelentőségű a vontatási egyezmény megkötése. A megbeszélések eredményeképpen a közeljövőben várhatóan tovább emelkedik a két ország között a folyami hajózási forgalom. /mti/

..

17.26/-n

-31-

le

le

bb.53. ujdonságokkal, széles áruválasztékkal, több eladóval, telt raktárokkal várják a karácsonyi ajándék vásárlókat az állami áruházakban ezüstvasárnap

i tó/gg n vg

1963. december 10.

vasárnap lesz a kereskedelem karácsony előtti első nagy erőpróbája, mint minden évben, most is nyitva tartanak az áruházak és egyéb üzletek ezüstvasárnap, ez alkalommal a fővárosi állami áruházak felkészüléséről kértünk tájékoztatást, az áruházak sok ujdonsággal, széles áruválasztékkal, több eladóval és telt raktárokkal várják a vásárlókat.

az egybetartozó verseny, csillag és extra áruház, a fővárosi ruházati kereskedelem reprezentánsai, nagy gondot fordítottak arra, hogy megkönnyítsék az ajándék kiválasztását, ezzel a céllal a csillag áruházban külön ajándékosztályt nyitottak, ahol késztyűt, sálát, zsebkendőt, nyakkendőt stb. lehet vásárolni, de mindhárom üzletben állítottak fel külön elárúsító asztalokat, pótpénztárakat és csomagolókat is, erre az időre mintegy hetvennel növelték az eladók, a pénztárosok és a csomagolók számát, díjtalan ajándékozási tanácsadó szolgálat is lesz.

az eddiginél lényegesen szélesebb a választék hazai és külföldi férfi-, női- és gyermek gyapju, illetve szintetikus kötöttárukból, osztrák és csehszlovák kasmir kendők, svájci gyapju női kendők, csehszlovák és ndk-beli ernyők, csehszlovák és kínai zsebkendők, ndk-ban gyártott, varrás nélküli nylon harisnya bőségesen várja a vásárlókat, a férfiak megajándékozására mintegy harmincezer tisztaselyem nyakkendőt szereztek be, ujdonság, a szintetikus terítal nyakkendő, a cipőosztályon különböző színű és anyagu női csizmák és olcsó bundacipők is kaphatók.

az uttörő áruházban sok olyan cikket árusítanak, amelyekhez más áruházokban nem jutnak hozzá a vásárlók, ilyenek a finomkonfekció fiuruhák, amelyek a divatnak megfelelően mellénnyel és hajtóka nélküli nadrággal is készültek, a finomruházati kisipari szövetkezet szép pasztellszínű leánykaruhákat szállított karácsonyra az áruházba, egy-egy szinből és fazonból azonban csak ötven darabot, hogy a kislányok öltözködése is változatos legyen, mintegy ötven-ezer pár gyermekcipő várja a vásárlókat, említésre méltóak a gyermek bundacipők és hócipők, amelyek a múlt évben hiányoztak, igen nagy az áruház készlete a csehszlovákiából importált műszőrmezegélyes hócipőkből is, az áruházban mintegy 10.000 pár varrás nélküli nylon harisnya, többszáz pajtás fényképezőgép, több ezer gyermekretikül és körülbelül hatmillió forint értékű játék is várja a vásárlókat.

/folyt.köv./

17.35/-n

-32-

bb.53./ ujdonságokkal...1.folyt./ n

a magyar divatcsarnok rákóczi uti otthon áruháza lakás díszítési és felszerelési cikkek bő választékával készült fel a karácsonyi forgalomra, a soproni szőnyeggyár 1964-es modern mintájú kis és nagy ebédlőszőnyegei már most is kaphatók, az ajándékosztály különlegességei között szerepel a fonott nylon óraszij, a rádió- és televízió-osztály meglepetése egy új, modern formájú zenegép, a crystaltone, amely csak ebben az áruházban kerül forgalomba, az eredetileg ezer apró cikk osztály körülbelül 1700-féle áruja között is válogathatnak a vásárlók./mti/

bb.54. pályázat a bányavidékek különleges épület-alapjainak és szerkezeteinek megtervezésére

k sb/tm n vg

1963. december 10.

a bányavidékeken sok gondot jelent az építkezés, mert az aknák és a földalatti vágatok környékén süllyed a talaj, az építésügyi és a nehézipari minisztérium ezért pályázatot hirdet az alábányászott területek különleges épület-alapjainak és szerkezeteinek megtervezésére, a pályázati kiírást 30 forintért vehetik át az érdeklődők az építésügyi minisztérium tervezési főosztályán /budapest, 5., kerület beloiannisz utca 2-4, 5. emelet 5./, s ugyan ide kell eljuttatni a kész terveket 1964. április 6-ig, a legjobb munkák díjazására 86.000 forintot irányoztak elő, a legnagyobb díj azonban 20.000 forintnál több nem lehet, s a megvásárolt tervekért kifizethető legkisebb összeg 3000 forint./mti/

bb.57. dahomey-i békenarcos érkezett hazákba

k di/gk n zs

1963. december 10.

az országos béketanács meghívására hazákba érkezett bodea thomas de villa-nova, a danomey szakszervezeti szövetség másodtitkára, a kereskedelmi dolgozók és közalkalmazottak szakszervezetének főtitkára, neves békeharcos, aki részt vett a béke-világtanács varsói ülészakán, a vendéget terényi istván, az országos béketanács alelnöke fogadta./mti/

17.45/-n

-33-

bb 55. három nemzet filmművészeinek egy-egy alkotását mutatják be csütörtökön

i s/gk vm fm

1963. december 10.

Lengyel, francia és ndk-beli filmművészek egy-egy alkotását mutatják be december 12-én, csütörtökön a mozik, az egyik filmet, andrzej wajda lengyel rendező világhírű alkotását, a „hamu és gyémánt”-ot vidéken mutatják be. „a bíbós visszatér” című, mai témájú filmdrámát a német demokratikus köztársaság filmgyártó vállalata, a defa készítette. a filmet cinemascope változatban mutatják be. a főbb szerepekben günter simont, doris weikowot, eberhard eschét és johannes arpét láthatjuk.

a héten kerül ismét a mozik vásznára clouzet francia rendező izgalmas filmje „a félelem bére”, is, amelyet néhány évvel ezelőtt már játszottak magyarországon. a filmet feliratozva mutatják be. a főbb szerepeket yves montand, peter van eyck és folco lulli játssza.

a játékfilmekén kívül két új rövidfilmet is vetítenek a fővárosi mozik. az egyik takács gábor rendező „arany metszés” című alkotása, amely a nyár végi bergamói nemzetközi kisfilmfesztivál első díját nyerte el. a film a természet és a művészet egyik közös aránytörvényéről szól. a másik érdekes film szovjet művészek „puskin rajzai” című alkotása. a film a költőnek azokat a vázlatait mutatja be, amelyeket elbeszélő költeményeihez készített. /mti/

bb 56. corneliu manescu román külügyminiszter átutazott budapestre

gk vm zs

1963. december 10.

corneliu manescu, a román népköztársaság külügyminisztere, aki hivatalos látogatásra ausztriába utazott, kedd délután átutazott budapestre. üdvözlésére a keleti pályaudvaron megjelent péter jános külügyminiszter és a külügyminisztérium több vezető munkatársa. ott volt mihail rosianu, a román népköztársaság budapesti nagykövete és a nagykövetség több tagja is. /mti/

17.50/-n

-34-

bb 58. magyar zeneszerzők utaztak a szovjetunióba

k ol/lk vm fm

1963. december 10.

kedden a szovjetunióba utazott a magyar zeneművészek szövetségének öttagú küldöttsége. mint ismeretes, a magyar zeneművészek szövetsége és a szovjet zeneszerzők szövetsége december 12-től 20-ig közös titkársági értekezletet rendez, amelyen megvitatják a magyar és a szovjet zeneszerzők utóbbi években alkotott műveit. a szovjet szövetség meghívására résztvesz a tanácskozásokon kodály zoltán is, aki jelenleg a szovjetunióban tartózkodik. a magyar küldöttség tagjai: sánai tibor, szabó ferenc, kadosa pál, maróthy jános és lendvai kamilló. /mti/

bb 59. magyar műfordítók és osztrák költők találkozója ausztriában

i bi/tr vm fm

1963. december 10.

hajnal gábor, rónay györgy, kalász márton és csorba győző műfordítók kedden ausztriába utaztak. mint az európa könyvkiadónál nemrégiben századunk osztrák lírája címmel megjelent kötet több versének magyar nyelvű tolmácsolói azokkal az osztrák költőkkel találkozni, akiknek művei az antológiában szerepelnek. december 11-én résztvesznek a bécsi collegium hungaricumban az idegen nyelvű magyar könyvek kiállításának ünnepélyes megnyitóján. a kiállításon az idegen nyelven megjelent magyar műveken kívül az osztrák líra magyar nyelvű antológiáját is bemutatják. /mti/

bb 60. hazaérkezett a moszkvai kerekasztal-konferencián részt vett magyar küldöttség

k di/gk vm zs

1963. december 10.

hétfőn a késő esti órákban hazaérkezett moszkvából a kelet-nyugat kerekasztal-konferencián részt vett magyar küldöttség: dr. sik endre nyugalmazott külügyminiszter, az országos béketanács alelnöke és dr. vajda imre, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem tanszékvezető tanára. fogadásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, az országos béketanács katolikus bizottságának főtitkára, valamint az országos béketanács több vezető munkatársa. /mti/

18.55/-n

-35-

bb 61. todor zsvkov részvétávirata kádár jánoshoz

vm la

1963. december 10.

todor zsvkov, a bolgár kommunista párt központi bizottságának elsőtitkára táviratban fejezte ki részvétét kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának a tatabányai tragikus bányászszerecsétlenséggel kapcsolatban./mti/

-. -

bb 62. - a komárom megyei tanács végrehajtóbizottságának ülése

vid fm/tné vm fm

1963. december 10.

a komárom megyei tanács végrehajtóbizottságának keddi ülésén többek között megvitatták, hogyan valósulnak meg a komáromi járásban a jelölógyűléseken felvetett közérdekű javaslatok. a jelölógyűléseken a járás választópolgárainak több mint 60 százaléka vett részt és mintegy ezer közérdekű, többségében községfejlesztéssel kapcsolatos javaslatot tettek.

a javaslatok realitását mutatja, hogy alig akad köztük olyan, amelynek megvalósítása meghaladja a tanácsok erejét. több mint a fele már az idén megvalósul, mintegy negyede még ebben az ötéves tervben, kis része a távlati tervekben szerepel. ácsón például a javaslatok alapján összesen 700.000 forint értékű községfejlesztési munkát végeztek. a szönyiek kérésére nyolctantermés iskola építését kezdték meg. a járás lakossága - a tavalyi 400.000 forinttal szemben - az idén 800.000 forint értékű társadalmi munkával segítette a közérdekű feladatok végrehajtását./mti/

-. -

bb.63. eltemették szkladán ágoston nyugalmazott nagykövetet

lk/ n zs

1963. december 10.

kedden a farkasréti temetőben nagy részvéttel helyezték örök nyugalomra szkladán ágoston nyugalmazott nagykövetet. a gyászszertartáson megjelent nógrádi sándor, az mszmp központi ellenőrző bizottságának elnöke, szilágyi béla külügyminiszter-helyettes és a külügyminisztérium számos dolgozója, az elhunyt egykori munkatársai, kollégái barátai. részt vettek a gyászszertartáson a szovjetunió és a kínai népköztársaság budapesti nagykövetségének képviselői is./mti/

-. -

18.26/-n

-36-

bb 64. a párizsban sikerrel szerepelt balett-együttes ünneplése

t ol/gg vm fm

1963. december 10.

az állami operaházban kedden délután ünnepelték a francia fővárosban sikerrel szerepelt és a balett-fesztiválon aranycsillagot kitüntetett balett-együttest.

dasdy kálmán igazgató méltatta a bartók baettek korszakalkotó jelentőségét, amelyet a párizsi fesztivál zsűrije is elismert azzal, hogy a csodálatos mandarint a legjobb balettzene díjával tüntette ki. az operaház igazgatója elismerő szavakkal szólt a külföldön nagy sikert aratott együttes minden tagjáról./mti/

-. -

bb.65. jogosulatlanul vezette az autóbust, halálosan gázolt - hatévi szabadságvesztésre ítélték

t bc/tr n sr

1963. december 10.

a pesti központi kerületi bíróság kedd este hirdetett ítéletet a kereszturi uton, szeptember 22-én történt halálos gázolás ügyében. az elsőrendű vádlott, orosz istván, korábban kalauz volt a fővárosi autóbuszüzemnél, de fegyelmi uton elbocsátották. amikor már másnol dolgozott, régi egyenruhájában, amelyre gépkocsi-vezetői jelzést varrt, megjelent a 67-es autóbuszjárat keleti pályaudvari végállomásánál. arra hivatkozott kovács lászló autóbuszvezető előtt, hogy másnapra erre a vonaira jelölték ki vezetőnek. egyben arra kérte, hogy a vonal megismerése céljából vigye magával és menet közben adja át a vezetést. kovács lászló nem győződött meg a kérés jogosságáról, arról, hogy orosz istván rendelkezik-e vezetői igazolvánnyal, magával vitte őt és utközben átadta a kormányt. a kereszturi uton egy kanyarban az autóbust, mert orosz istván gyorsan hajtott és tapasztalatlan volt a vezetésben, áthaladt a baloldalra és elütött két segéd-motorkerékpárost. az egyik motoros az elszenvedett sérülések következtében a helyszínen meghalt, a másik súlyosan megsérült. orosz istván a baleset után ügyet sem vetve a sérültekre, elszaladt.

a bíróság orosz istvánt foglalkozás körében elkövetett halált okozó gondatlan veszélyeztetésért, segítségnyújtás elmulasztásért és a társadalmi tulajdont károsító gondatlan rongálásért hatévi szabadságvesztésre ítélte. kovács lászlót foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetésben mondta ki bűnösnek a bíróság, s ezért tízhónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

-. -

bb.66. magyar- finn barátsági est szombathelyen

i vid/fm n fm

1963. december 10.

a szombathelyi savaria nagyszálló épületében kedden magyar- finn barátsági estet rendezett a hazafias népfront vas megyei és szombathelyi városi bizottsága. az ünnepségen résztvett mauno j. castrén, a budapesti finn nagykövetség attaséja./mti/

18.58/-n

-37-

le

bb.67. időjárásjelentés

tm/n

1963. december 10.

a meteorológiai intézet jelenti december 10-én, kedden
19 órakor:

ködös, hideg idő

várható időjárás szerda estig: párák, ködös, hideg idő,
néhány helyen hószállingózás, mérsékelt szél, várható legmagasabb
nappali hőmérséklet 0, minusz 4 fok között./mti/

..

bb.68. halál az árokban

vid/ tm n

1963. december 10.

kedden délután tragikus végű szerencsétlenség történt a
mikepércs és sáránd közti országuton. oláh takács istván 44 éves
mikepércsi vontatóvezető g 35-ös traktorral pótkocsin 62 zsák
szemestengerit szállított. a traktor jobb első kereke vezetőéllal
ellátott vaskerek, a másik fuvott gumikerék volt. a vezetőél
jobbra húzta a traktort, s oláh takács istván a három méter mély
árokba borult gépével és rakományával együtt. sérülésébe a hely-
színen belehalt. a vizsgálat megállapította, hogy a szeren-
csétlenség okozója a traktorvezető volt, mert a műszakilag hibás
traktorral közlekedett./mti/

..

le

20.14/-n

-38-

bb.69. gheorghe gheorghiu-dej részvétlívira kádár jánoshoz

n/La

1963. december 10.

gheorghe gheorghiu-dej, a román munkáspárt központi
bizottságának elsőtitkára, a román népköztársaság Államtanácsának
elnöke táviratban fejezte ki részvétét kádár jánosnak, a magyar
szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának, a
magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének a tatabányai
bányász bányászszerecsétlenségével kapcsolatban./mti/

..

21.40/-n

-39-

21.40/-n

-Véje-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 169-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h í r e k

1963. december 11.

bb.1. 1964-ben budapesten ülésezik a zenei neveléssel foglalkozó nemzetközi társaság

i o l / g k n f m

1963. december 11.

az unesco keretében működő international society for musical education legutóbb tokióban tartott ülésén határozatot hozott, hogy a szervezet legközelebbi konferenciáját budapesten hívják össze. a zenei nevelés kérdéseivel foglalkozó nemzetközi társaság budapesti konferenciáját 1964 június 26 és július 3 között tartják a liszt ferenc zeneművészeti főiskolán. a társaság - amelynek elnöke samuel baud-bovy, a genfi konzervatórium igazgatója, alelnöke pedig kodály zoltán akadémikus - a budapesti tanácskozás középpontjába a mai zene és a zenei nevelés kapcsolatának problémáit állítja.

a hazai rendező szervek a konferencián részvevő külföldi vendégek számára gazdag programot állítanak össze: hangversenyeket hallgatnak majd budapesten és marionvásáron, ellátogatnak zenei intézményekbe és megtekintik a zenepedagógiai munkák kiállítását.

a magyar zeneművészek szövetsége a közelmúltban több ezer jelentkezési lapot és a budapesti konferencia anyagáról négy nyelvi tájékoztató füzetet küldött a világ minden táján működő zenei intézményeknek./mti/

..

bb.3. szebbek lesznek az idei karácsonyfák

v i d / j n k á

1963. december 11.

a nyugatbükki állami erdőgazdaság a hét elején megkezdte a karácsonyfák szállítását. az idén 45.000 folyóméter fenyőt hoznak forgalomba, jóval többet, mint tavaly. minőségileg is jobb lesz az ellátás. csak az egy méternél magasabb fákat vágják ki, és a kis fenyők szépségét, formáját azzal is igyekeznek megőrizni, hogy az erdőgazdaság közvetlenül teherautókkal szállítja a karácsonyfát az értékesítő telepekre. így mellőzik az átrakásokat, megakadályozzák a gallytörést és egyéb sérülést./mti/

..

-1-

le